

УДК 811.111:004

**Артиш О. О.,
асистент кафедри англійської філології,
Карпатський національний університет
ім. Василя Стефаника**

**ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА РОЗВИТОК
ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ ЛЕКСИКИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ**

Стрімкий розвиток інформаційних технологій (ІТ) став одним із ключових чинників мовних трансформацій у сучасному світі. Поява нових понять, аббревіатур, дефініцій та оновлення існуючої термінології

є прямим наслідком технічного прогресу й динаміки соціокультурного середовища.

Актуальність теми зумовлена необхідністю дослідження імплементації нових лексичних формацій в англійську мову та їх оптимальної адаптації до комунікативних потреб суспільства. Водночас, попри вагомі наукові напрацювання, відчувається дефіцит практичних методологічних рішень у сфері терміноутворення, що вимагає подальшого аналізу [1, с. 6].

У сучасній лінгвістиці термін розглядається як лексичне утворення, що у взаємодії з іншими функціональними одиницями мови формує замкнену й високо інформативну систему. Йому властиві точність, нейтральність і однозначність. Варто зауважити, що англійська мова сьогодні активно поповнюється інноваційними лексемами, які часто вже фіксуються спеціалізованими словниками, як-от: *Oxford English Dictionary*, *Merriam-Webster* та *Cambridge English Dictionary*. Ці солідні видання систематично відображають мовні зміни, тоді як *Urban Dictionary* надає можливість користувачам ще й самостійно додавати нові сленгові словосполучення [2, с. 133].

Найбільш інтенсивно процес оновлення лексики відбувається у сфері ІТ, зокрема у телекомунікаціях, адмініструванні та менеджменті. Тут активно використовуються як нові, так і модифіковані терміни. Наприклад, *use case* позначає концептуальне рішення системного аналізу, *debugging* визначає поетапний пошук програмних помилок, а *API testing* означає тестування інтерфейсу програми.

Поширеними стали також *removable media* (знімні пристрої зберігання), *software toolchain* (комплекс цифрових інструментів), *pagination* (посторінкова організація контенту) та *image-based backup* (резервне копіювання системи).

У сфері ІТ-менеджменту та підтримки спостерігається поява й оновлення спеціалізованих дефініцій. Так, *Trojan horse* отримав новий зміст як вірус, що поширюється через проміжні ланки користувачів; *UPN (User Principal Name)* варіює залежно від контексту; *ASI (Artificial Superintelligence)* описує феномен «надрозуму».

Значну роль відіграють і терміни, пов'язані з обробкою даних: *data migration* (переміщення даних між системами), *pipelining* (паралельна обробка інструкцій), *network traffic* (обсяг інформації, що проходить мережею).

Окремої уваги заслуговують аббревіатури й скорочення, що формуються під впливом технологічних інновацій. Серед найуживаніших – *DFS (distributed file system)*, *OPAC (Online Public*

Access Catalog), *EAM (Enterprise Asset Management)* та *QKD (quantum key distribution)*.

У сфері адміністрування зберігання даних поширилися дефініції *3D XPoint* (інноваційна технологія збереження), *3Vs* (основні характеристики Big Data: обсяг, різноманітність, швидкість), *Amazon S3* та *AWS Export/Import* (хмарні сервіси), *data breach* (витік даних), *cold storage* (зберігання неактивних баз). Можна стверджувати, що кількісно оновлені терміни переважають над новими. Це пояснюється інтенсивною роботизацією та комп'ютеризацією виробництва, стандартизацією й появою нового обладнання.

Водночас англійська мова зберігає статус універсальної міжнародної мови, що особливо актуально в логістичній сфері, де сформувався термін *Multimodal Cargo Shipping*. Часто саме використання англійської нефахівцями зумовлює появу спрощених скорочень і варіацій, стимулюючи подальший розвиток терміносистеми.

Сучасні технології, зокрема машинне навчання, обробка природної мови та інструменти штучного інтелекту, відіграють важливу роль у виявленні та систематизації нової лексики. Сервіси *Microsoft Azure Text Analytics* та *Google Cloud Natural Language API* автоматизують ідентифікацію ключових слів, а перекладацькі платформи *Google Translate* і *DeepL* сприяють міжмовному поширенню нових термінів [3, с. 165].

Лексичний склад англійської мови перебуває у стані постійних змін, що зумовлено когнітивними та комунікативними потребами суспільства. Технологічний прогрес, соціальні зрушення та глобалізація є провідними чинниками цих трансформацій. Найбільш динамічно розвивається IT-термінологія, у якій нові та оновлені поняття відображають реалії цифрової епохи. Вона диференціюється на ядро (користувальницька лексика) та периферію (вузькоспеціальні дефініції).

Завдання сучасних лінгвістів полягає у фіксації, аналітиці та систематизації таких мовних новоутворень.

Перспективним напрямом дослідження є застосування корпусних методів, штучного інтелекту та NLP для моніторингу лексичних трендів.

Таким чином, IT-технології не лише змінюють комунікативне середовище, але й стають ключовим фактором еволюції англійської мови.

Література

1. Артиш О., Левун Г., Петрова С. Вплив сучасних технологій на розвиток лексики англійської мови: аналіз ІТ-термінології. *Наукові праці МАУП. Філологія*. 2024. Вип. 1(11). К. : Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2024. С. 5–9. URL : <https://doi.org/10.32689/maup.philol.2024.1.1>

2. Кузнєцова Г. П. Аналіз появи нових ІТ термінів англійської мови у різних галузях діяльності в процесі розвитку інформаційних технологій. *Записки з романо-германської філології*. 2023. № 2(51). С. 128–138. URL : [https://doi.org/10.18524/2307-4604.2023.2\(51\).296826](https://doi.org/10.18524/2307-4604.2023.2(51).296826).

3. Кучман І. Переклад англійських термінів у галузі комп'ютерних технологій. *Вісник Житомир. держ. ун-ту імені Івана Франка*. 2005. № 23. С. 164–166. URL : <http://eprints.zu.edu.ua/2590/>